

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 8. ПЕДАГОГІКА ДОШКІЛЬНА

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	Дошкільна освіта
Факультет	Педагогічний
Кафедра	Загальної педагогіки та дошкільної освіти
Семестр	2
Кількість кредитів	6
Мова викладання	українська

Викладач	Старший викладач Ілюк Леся Володимирівна
Контактна інформація	navch_1601@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>У процесі вивчення курсу «Дошкільна педагогіка» студенти знайомляться з метою, завданням, змістом і методами виховання дітей дошкільного віку; ознайомлюються з надбаннями педагогічних традицій українського народу, педагогічними теоріями, світовим досвідом виховання дітей до школи; формують здатність до педагогічного осмислення явищ виховання, навчання і розвитку дитини в умовах родинно-суспільного виховання; вчаться творчому підходу до педагогічної діяльності; готуються до практичного здійснення завдань педагога у сучасних умовах дошкільної освіти; розвивають уміння педагогічного прогнозування.</p> <p>Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної та самостійної роботи студенти, майбутні вихователі ЗДО, набувають здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти і розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку. А також знають зміст, організаційні форми і методи навчання й виховання дітей дошкільного віку в дитячих закладах і сім'ї з метою їх різнобічного виховання і формування особистості дитини; володіють основними видами та формами планування виховної та навчальної роботи у дитячому закладі, особливостями різних напрямів дошкільного виховання.</p> <p>Здійснюють різні види планування в ДНЗ; добирають доцільні для реалізації завдань дошкільної освіти форми планів та розробляють конспекти різних форм освітньої діяльності з урахуванням вікових особливостей та індивідуальних відмінностей дітей.</p> <p>Практичні заняття курсу відбуваються у формі обговорення актуальних проблем дошкільної освіти, пошуку нових форм та методів навчання і виховання дітей дошкільного віку.</p>
Мета та цілі	Забезпечити основну теоретичну і практичну педагогічну підготовку до виконання кваліфікаційних обов'язків вихователя дошкільного закладу, підготовка фахівців до розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку в дошкільних закладах і сім'ї.
Результати	Знати та розуміти основні аспекти виховного та навчального процесу дітей

5 Фізичне виховання дітей дошкільного віку	Фізичний розвиток і фізичне виховання .Розвиток теорії фізичного виховання. Завдання фізичного виховання дітей. Засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку. Виховання культурно-гігієнічних навичок	Практичні завдання, тести
6 Розумове виховання дітей дошкільного віку	Розумовий розвиток і розумове виховання. Розвиток теорії розумового виховання дітей. Завдання розумового виховання дошкільників. Зміст і засоби розумового виховання дітей. Система сенсорного виховання.	Практичні завдання, тести
7 Моральне виховання дітей дошкільного віку	Моральний розвиток і моральне виховання. Розвиток теорії морального виховання дітей. Завдання морального виховання. Закономірності процесу морального виховання.	Практичні завдання, тести
8. Трудове виховання дітедошкільного віку	Розвиток теорії трудового виховання. Завдання трудового виховання. Особливості трудової діяльності дошкільників. Ознайомлення дітей з працею дорослих. Види праці дітей. Форми організації трудової діяльності дітей	Практичні завдання, тести
9. Естетичне виховання дітей дошкільного віку.	Естетичний розвиток і естетичне виховання. Розвиток теорії естетичного виховання. Завдання естетичного виховання дітей дошкільного віку. Зміст естетичного виховання дітей дошкільного віку. Засоби та методи естетичного виховання.	Практичні завдання, тести
10. Теорія гри	Роль гри в особистісному розвитку дитини. Погляди вчених на роль гри в житті дошкільника. Проблема керівництва ігровою діяльністю. Виховний потенціал дитячих ігор . Структурна модель ігрової діяльності. Виховний потенціал дитячих ігор.Творчі ігри у виховній роботі. Виховання особистості у сюжетно – рольовій грі та грі – драматизації.	Практичні завдання, тести
	Змістовий модуль 2	
11.Особливості навчання дітей дошкільного віку	Загальні основи дошкільної дидактики. Особливості навчання дітей дошкільного віку. Зміст навчання дітей дошкільного віку. Принципи і типи навчання.	Практичні завдання, тести
12. Педагогічний процес у дошкільному закладі	Закономірності педагогічного процесу та його структура Структура педагогічного процесу. Розвивальне середовище як складова педагогічного процесу. Планування педагогічного процесу.	Практичні завдання, тести
13. Взаємодія сім'ї і дошкільного закладу у вихованні дітей	Особливості сімейного виховання дошкільників. Батьківський авторитет. Педагогічна культура батьків. Виховання батьків. Форми роботи дошкільного закладу із сім'єю. Виховна функція сім'ї. Особливості сімейного виховання дошкільників.	Практичні завдання, тести
14. Підготовка дитини до навчання у школі	Готовність дітей до шкільного навчання. Адаптація до шкільного навчання. Спільна робота дошкільного закладу і школи Поняття про готовність дитини до навчання в школі. Методика виявлення готовності дитини до школи.	Практичні завдання, тести

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / Наук. кер. та заг. ред. О. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / Наук. кер. та заг. ред. О.Л.Кононко. 3-тє вид., випр. К.: Світич, 2012. – 430 с.
2. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт) нова редакція. Наук. кер. та заг. ред. Т.О.Піроженко, 2021. – 37 с.
3. Базовий компонент дошкільної освіти України.- Дошкільне виховання. -2012.-№7.
4. Богуш А. М. Українське народознавство в дошкільному закладі/ А.М.Богуш, Н.В.Лисенко. К., 2002.
Богуш А. Перші кроки грамоти. Передшкільний вік: навчальний посібник / А.Богуш, Н.Маліновська. - К.: Слово, 2013.- 424с.
Богуш А. та ін. Методика організації художньо - мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних

- навчальних закладах : підручник / А.Богуш, Н.Гавриш,Т.Котик .- К.: Видавничий дім «Слово», 2010.- 304с.
- Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах/ А.М.Богуш.- К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. – 704 с.
- Богуш А.М. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному навчальному закладі/ А.М.Богуш, Н.В.Гавриш Н.В. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2015.- 2015.- 408с.
- Богуш А.М. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку/ А.М. Богуш , Н.В.Гавриш, О.В.Саприкіна - К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. - 408с.
10. Маценко Т.М., Веткова Н.О., Мельникова А.Г., Завірюха Т.С. Ігротека вихователя ДНЗ. Система розвивальних ігор для дітей 5-6-ти років. Старша група: Посібник для студ. вищ. навч. закладів .-Х.:Вид. група "Основи",2017 .-144с.-Вихователю ДНЗ
11. Веселка здоров'я : хрестоматія для читання дітям дошк. віку . - Т. : Мандрівець, 2011 . - 220 с.
12. Гавриш Н. Розумне виховання сучасних дошкільнят/ Н.Гавриш, О. Брежнева, І.Кіндрат , О.Рейпольська . - К.: Видавництво: «Видавничий Дім «Слово», 2015.- 176 с.
13. Гриценко, О. Створення інформаційного простору духовності як стратегічне завдання у вихованні дітей [Текст] / О. Гриценко // Дитячий садок. 2010. № 39 (жовтень). С. 5.
14. Дитина в дошкільні роки: Програма розвитку, навчання та виховання дітей. 2-ге видання. Запоріжжя: ТОВ «Ліпс» ЛТД, 2004. - 268 с.
- Дитячий садок-школа: актуальні проблеми наступності: монографія/ за ред. Н.Лисенко .- 3-те вид., пер. та доп .- К.: Вид.-й дім «Слово», 2014.- 472с.
16. Єфіменко М. Р. Методичні засади формування соціальної адаптованості дошкільників засобами ігрової діяльності. — Донецьк : Ноулідж, Донец. від-ня, 2012. — 95 с.
17. Збірник законодавчих і нормативних актів про дошкільну освіту / Упорядники К.Л.Крутії, Н.В.Погрібняк. - 4-те видання. Доповнене. - Запоріжжя: ТОВ «Ліпс»ЛТД, 2012. - 336 с.
18. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ Л. П. Загородня; С. А. Тітаренко, Г.П.Барсуковська; за заг. ред. Л. П. Загородньої.- Суми : Університетська книга, 2018р. - 272 с.: іл.
19. Інноваційна практика у роботі вихователя ДНЗ. К. : «Шкільний світ», 2010. 128с.
20. Карасьова К. Самодіяльні ігри дитини / К. Карасьова, Т. Піроженко. К. : «Шкільний світ», 2011. 128с.;
21. Кириченко О. Як підвищити працездатність дошкільняти. *Дошкільне виховання*. 2002. № 1. С. 24-25.
22. Система розвивально-ігрових зв'язь з ейдетики для дітей старшого дошкільного віку: Посібник для студ. вищ. навч. закладів/Уклад.: Н.В. Стаднік, Г.В.Беленька, Ю.О. Волинець .-К.:ЦП "Компринт",2018 .-105с
23. Крок за кроком в Україні: Посібник для батьків дошкільнят та соціальних педагогів / наукова редакція Л.В.Артемової під загальною редакцією С.Чередниченко. - К.: Кобза, 2003. - 384 с.
24. Левченко Т.Г. Валеологія щодня. Основи здоров'я для дітей 5-6 років. Х.: Основа, 2013.- 221с.
25. Лисенко Н.В.Педагогіка українського дошкільця: У 2 частинах: Навчальний посібник/ Н.В.Лисенко, Н.Р.Кирста.- К.: Вища школа, 2006. - Ч. 1. - 302 с.
26. Лисенко Н.В. Еко – еко:дошкільник пізнає світ природи/Н.В.Лисенко.- К.: Видавництво: «Видавничий Дім «Слово», 2015.- 352 с.
27. Маценко Т.М. Інтелектуальний розвиток дітей дошкільного віку. Система знань з ігрової логіки для дітей 3-6 років / Т.М. Маценко, Н.О. Мазун. – Х.: ВГ «Основа», 2011. – 350 с.
28. Методичні аспекти реалізації Базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / Наук. кер. та заг. ред. О.Л.Кононко. 2-те вид., випр. К.: Світич, 2009. – 208 с.
29. Методичні рекомендації до програми розвитку та виховання дитини раннього віку «Зернятко» / Під редакцією О.Л.Кононко. - К.: Кобза, 2004. - 188 с.
30. Пащенко О. Ейдетика для розвитку й навчання [Текст] / О. Пащенко // Дошкільне виховання. – 2010. – № 10. – С. 16 – 18.
31. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/Т.І.Поніманська. - К.: «Академвидав», 2015. - 464с.
32. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка. Практикум: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність «Дошкільне виховання»/ Т.І. Поніманська, І.М.Дичківська - К.: Видавничий Дім «Слово», 2007. - 352 с.
33. Програма розвитку та виховання дитини раннього віку «Зернятко» / Науковий керівник О.Л.Кононко. - К., 2004. - 192 с.
34. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкільця»/ авт.-упор. Білан О. І. Т.:Мандрівець, 2013.-264 с.
35. Програма розвитку дітей дошкільного віку « Впевнений старт» / О. О. Андрієтті, О. П. Голубович, О. П. Долинна, Т. В. Дяченко, Т. С. Ільченко, Г. Є. Іванова, Г. М. Лисенко, Т. В. Панасюк, Г. В. Петрова, Т. О. Піроженко, Н. М. Романко, Н. А. Случинська, Н. І. Трикоз. — Тернопіль: Мандрівець, 2017. 104 с..
36. Система розвивально-ігрових зв'язь з ейдетики для дітей старшого дошкільного віку:Посібник

- для студ. вищ. навч. закладів/Уклад.: Н.В. Стаднік, Г.В.Беленька, Ю.О. Волинець. К.:ЦП "Компринт",2018
37. Ніколаєнко В.М. Екологічне виховання в ДНЗ. 2 - 6 років .-Х.:Вид. група "Основа", 2014. 208с. ДНЗ.
38. Чекан О.І. Застосування комп'ютерних технологій у професійній діяльності вихователя дошкільного навчального закладу. К.:Видавництво «Видавничий Дім «Слово», 2015 р.- 184 с.
- 39.Юрченко Н.Ф. Ігрова діяльність старших дошкільників. Х.: ВГ «Основа», 2011. 304 с.
- 40.Закон України "Про дошкільну освіту" : Верховна Рада 2001, № 49, ст.259)України. Офіц. вид. К. (зі змінами [№ 474-IX від 16.01.2020](#)).
- 41.Л.Л. Шалімова. Фізичне виховання дошкільників. Молодший вік/Упорядники Л.Л. Шалімова Х.:Видавництво «Ранок», 2017. 208с. (Серія «Сучасна дошкільна освіта»)
- 42.Л.Лохвицька. Калейдоскоп моральності для дошкільнят: розвивально-виховний контент: Навчально-методичний посібник із морального виховання дітей/Упорядники:Любов Лохвицька, Оксана Михайленко. Видавництво «Мандрівник», 2020. 208с
- 43.Красовська.О.О, Кирилович О.Ф.,Ілюк Л. В. Підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до забезпечення умов наступності в світлі Концепції освіти дітей раннього та дошкільного віку та Концепції Нової української школи. Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ: збірник наукових праць. Вип. 2 (24). Рівне: РВЦ МEGУ імені акад. С. Дем'янчука, 2020. 105 с.
- 44.Пагута Т.І, Ілюк Л.В. Збагачення словника дошкільників на заняттях з логіко-математичного розвитку. Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ: збірник наукових праць. Вип. 1 (23). Рівне: РВЦ МEGУ імені акад. С. Дем'янчука, 2020. С. 133-144.
45. Чекан О.І, Фізер В, Л. Ілюк . Дидактичний Монтесорі-матеріал як засіб розвитку творчого мислення дітей передшкільного віку під час ознайомлення з навколишнім світом. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка/(редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, І.Зимомря). Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 26. Том 2.-198 с.
- 46.Красовська О. О, Ілюк Л. В., Міськова Н. М. Нові підходи та шляхи підготовки майбутніх вихователів до забезпечення наступності й перспективності змісту дошкільної та початкової освіти. *Інноваційна педагогіка*. Причорноморським науково-дослідним інститутом економіки та інновацій. 2020. Вип. 29. С.153-157.
47. Мельничук Л. Б., Максимчук Н. С., Ілюк Л. В. Критеріально-рівнева характеристика розвитку музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку. , *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школі*. Випуск 77, том 2, 2021р
48. Ілюк Л.В. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до інноваційної діяльності засобами інформаційно-комп'ютерних технологій. *Теорія і практика професійної підготовки майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти та початкової школи в умовах ступеневого навчання* : монографія / авт. кол. : В. Є. Борова, Соїко І.М., О. Ф. Кирилович та ін. ; за заг. ред. О. О. Красовської. Рівне : О. Зень, 2021. 520 с. С. 234 - 269
49. Пагута Т.І, Ілюк Л.В. Фізичний розвиток дітей в умовах в умовах сучасного закладу дошкільної освіти., 2021р

Допоміжна

- 1.Артемова Л. В. Театр і гра. К., 2002.
- 2.Бех І. Д. Виховання особистості: У 2-х кн. К., 2003.
- 3.Богуш А. М. Українське народознавство в дошкільному закладі/ А. М. Богуш, Н. В. Лисенко. К., 2002.
- 4.Боровська О. Роль вихователя у формуванні гармонійно розвиненої особистості на прикладах використання народних традицій [Текст]. *Дитячий садок*. 2010. № 39 (жовтень). С. 8.
- 5.Бурова А.Планування освітнього процесу в сучасному дошкільному закладі / А. Бурова, О. Долинна, О.Низковська // Дошкільне виховання. 2002. № 11.
- 6.Виховання дошкільників в праці / За ред. З. Н. Борисової. К., 2002.
- 7.Державна національна програма «Освіта. Україна ХХІ століття». *Освіта*. 1993. № 44-46.
- 8.Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології/І.Дичківська. К., 2004.
- 9.Ігрова діяльність старших дошкільників / упор. Н.Ф. Юрченко. - Х.: ВГ «Основа», 2011. 304 с.
- 10.Інструктивно-методичний лист МОН України (№1/9-434 від 01.10. 2002). *Дошкільне виховання*. 2002. № 10.
- 11.Карасьова К. Світ дитячої гри / К. Карасьова, Т. Піроженко. К. : «Шкільний світ», 2010.- 113с.
- 12.Кочерга О. Психологія шестирічних першокласників і адаптація до школи. К. : «Шкільний світ», 2010. 128с.
- 13.Лаврентьева Г. Комп'ютерно-ігровий комплекс у дошкільному закладі. *Дошкільне виховання*. 2003. № 1.
- 14.Любарова В. Ходить гарбуз по городу. Дошкільнятам про овочеве королівство. К. : «Шкільний світ», 2011. 128с.

15. Масалітіна, Т. Взаємодія сім'ї та дошкільного навчального закладу у формуванні особистості дитини [Текст]. *Дитячий садок*. 2010. № 38 (жовтень). С. 28 – 29.

15. Інформаційні ресурси

Віртуальні бібліотеки, е-каталоги та довідники е-ресурсів.- http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_virtual_libraries/.

Державні бібліотеки України та інших країн. - http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_state_libraries/.

3. Каталог журналу «Дошкільне виховання» <http://www.lib.vippo.org.ua/periodyka.php?cat=71>, <https://jmil.com.ua/2019-1>

4. Програми розвитку дітей дошкільного віку (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>)

5. Освітні ресурси. - http://intellect-invest.org.ua/educ_resources/

6. Закон про дошкільну освіту <https://zakon.rada.gov.ua/>

7. науково-метрична база <https://orcid.org/> 0000-0003-3875-3051

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Політика щодо академічної доброчесності Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-10)	44
Змістовий модуль 2 (теми 11-14)	16
Підсумковий контроль (теми 1-7) – іспит	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю

		повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни